

БЕКІТЕМІН
Стратегиялық даму жөніндегі
директор, т.ғ.д., профессор
Г.С. Жетесова
2022 ж.

**УНИВЕРСИТЕТТІҢ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ БӨЛІМШЕСІНІҢ ДАМУ
СТРАТЕГИЯСЫН ӘЗІРЛЕУ ЖӘНЕ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ
ЖӨНІНДЕГІ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚТАР**

Қарағанды

Мазмұны

1	Қолдану саласы	3
2	Нормативтік сілтемелер	3
3	Терминдер, анықтамалар және қысқартулар	3
4	Жалпы қағидалар	6
5	Жауапкершілік	6
6	Даму стратегиясын жобалау процесінің сипаттамасы	7
7	Тәуекелдерді басқару процесінің сипаттамасы	8
8	А қосымшасы Кафедра/факультет үлгісінде құрылымдық бөлімшені дамыту стратегиясының нысаны	16
	Б қосымшасы Кафедра/факультет үлгісінде құрылымдық бөлімшенің Стратегиялық жоспарын толтыру үлгісі	34
	В қосымшасы Проректорларға арналған ақпарат нысаны	36

1 Қолдану саласы

Осы әдістемелік нұсқаулықтар «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ (бұдан әрі – университет) құрылымдық бөлімшесінің Даму стратегиясын және тәуекелдерді басқару процесін әзірлеу әдістемесін ұсынады.

Осы әдістемелік нұсқаулықтардың қағидалары тәуекел иелері болып табылатын университеттің барлық қызметкерлері үшін міндетті болып табылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы әдістемелік нұсқаулықтарда мынадай нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

– «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы

– «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 Қаулысы

– «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 Қаулысы

– «Цифрландыру, ғылым және инновациялар есебінен технологиялық серпіліс» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 727 қаулысы

– «Кәсіпкерлікті дамытудың 2021 – 2025 жылдарға арналған ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысы

– «Күшті өңірлер - елдің даму драйвері» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 729 қаулысы

– «Қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған орнықты экономикалық өсу» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 730 қаулысы

– «Жасыл Қазақстан» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 731 Қаулысы

– «2022-2026 жылдарға арналған Қазақстан Республикасының ғылымын дамыту тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 25 мамырдағы № 336 Қаулысы

– «Өмір бойы оқу (үздіксіз білім беру) тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы

– Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 1 желтоқсандағы № 166 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2022 жылғы 2 желтоқсандағы № 116 «Жоғары және

жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бөлігінде тәуекел дәрежесін бағалау критерийлерін және білім беру жүйесіне тексеру парақтарын бекіту туралы» бірлескен бұйрығы

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 19.04.2021 ж. № 171 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы коммерциялық емес акционерлік қоғамның корпоративтік басқару кодексі

– «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясаты

– «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу жөніндегі саясат

– Мүдделер қақтығысын жою стандарты

– «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ коммерциялық және заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын ақпараттың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулық.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы әдістемелік нұсқаулықтарда терминдер, анықтамалар және қысқартулар қолданылады:

Даму стратегиясы - дамудың басым мақсаттары шеңберінде университеттің құрылымдық бөлімшесінің қызметін ұзақ мерзімді жоспарлау.

Тәуекел - университеттің стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге әсер етуі мүмкін оқиғалардың пайда болу ықтималдығы.

Тәуекел факторы - тәуекелді жүзеге асыруға ықпал ететін себеп.

Маңызды тәуекел - университеттің өзінің ұзақ және қысқа мерзімді мақсаттарына қол жеткізуіне елеулі (сыни) әсер ететін тәуекел.

Тәуекел-тәбет - университет стратегиялық мақсаттарға қол жеткізген кезде қабылдауға дайын тәуекелдің және/немесе шығынның қолайлы мөлшері.

Тәуекел-мәдениет - ішкі ортаның көрсеткіші, онда Қоғам басшылығы мен қызметкерлері тәуекелдер мен мүмкіндіктердің оңтайлы арақатынасын таңдауды ескере отырып, шешім қабылдайды және өздерінің операциялық және өзге де қызметін жүзеге асырады.

Тәуекел иесі - белгілі бір тәуекелді басқару аспектілеріне жауапты қызметкер немесе құрылымдық бөлімше немесе қоғамның алқалы органы.

Тәуекелдерді сәйкестендіру - тәуекелдерді анықтау, тану және сипаттау, сондай-ақ тәуекел көздерін, оқиғаларды, олардың себептерін және ықтимал салдарын тану процесі.

Бақылау (бақылау рәсімі) - ішкі бақылау элементі, құжат жүзінде белгіленген әрекеттер жиынтығы, жүйелер конфигурациясы немесе тәуекелді жүзеге асыру ықтималдығын азайтуға немесе оның салдарын жеңілдетуге

мүмкіндік беретін процестерді ұйымдастыру, бақылау рәсімі бизнес-процестердің ажырамас бөлігі болып табылады.

Тәуекелді қайта бөлу - тәуекелдің бір бөлігін үшінші тарапқа беру немесе басқа жолмен бөлу арқылы тәуекел ықтималдығын және/немесе әсерін азайту. Тәуекелді қайта бөлудің кең таралған тәсілдері сақтандыру полистерін сатып алу, хеджирлеу операцияларын жүргізу және тиісті қызмет түрін сырт ұйымға беру болып табылады.

Сақтандыру іс-шаралары - тәуекелдерді іске асыру себептеріне жедел ықпал ету мақсатында тәуекел иелерінің/тәуекел іске асырылғанға дейін жүргізілетін іс-шаралар иелерінің ағымдағы іс-әрекеттері

Реактивті іс-шаралар - тәуекелдерді іске асыру нәтижесінде жағымсыз салдарына жедел ықпал ету және төмендету мақсатында тәуекел иелерінің/ іс-шара иелерінің тәуекел іске асырылғанға дейін жүргізілетін жоспарланатын іс-әрекеттері.

Тәуекелдерді басқару (тәуекел-менеджмент) - Қоғам өз қызметін жүзеге асыру кезінде сүйенетін Қоғамның барлық процестеріне интеграцияланған мәдениет, құзыреттер, әдістер мен тәсілдер.

Толеранттылық - тәуекелді іске асыру салдарынан нақты мақсатқа қол жеткізуге қатысты ауытқудың қолайлы деңгейі.

Тәуекелден жалтару - деңгейі белгіленген тәуекел-тәбеттен жоғары тәуекелге әкелетін Қоғамның қызметін тоқтату.

Тәуекелді қабылдау - тәуекел деңгейіне жол берілетінін және оның көріну мүмкіндігін қабылдайтынын, сондай-ақ оны қысқарту жөніндегі іс-шаралар жүргізілгеннен кейін қалдық тәуекелді қабылдауға болатынын білдіреді.

Тәуекелді қысқарту (азайту) - қызметті ұйымдастыруға қатысты көптеген жедел шешімдер қабылдауды талап ететін тәуекел ықтималдығын және/немесе әсерін азайту жөніндегі іс-шаралар.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі (ТБЖІБЖ) - біртұтас үздіксіз процеске біріктірілген ұйымдастыру шараларының, әдістемелердің және рәсімдердің жиынтығы, оның шеңберінде Директорлар кеңесі, Басқарма, басшылық және қызметкерлер, әрқайсысы өз деңгейінде Қоғамның қызметіне әсер етуі мүмкін ықтимал оқиғаларды анықтауға, олардың стратегиялық және операциялық мақсаттарға қол жеткізу бөлігінде сенімділікті қамтамасыз ету үшін қолайлы шеңберде қоғамға әсер ету дәрежесін сақтауға қатысады.

Ішкі бақылау - барлық басқару деңгейлерінде университеттің барлық қызметкерлері мен басшылығы жүзеге асыратын процесс.

Стратегиялық тәуекел - стратегиялық шешімдер қабылдау деңгейінде туындайтын тәуекел университеттің Стратегиялық даму жоспарына әсер етеді.

Қаржылық тәуекел - күнделікті қаржылық операцияларды жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел.

Операциялық тәуекел - Стратегиялық даму жоспарын іске асыруға байланысты күнделікті операциялық қызметті жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел.

Құқықтық тәуекел - ішкі және сыртқы құқықтық нормалардың бұзылуына немесе сәйкес келмеуіне байланысты кірісті, капиталды жоғалту немесе шығындардың туындау тәуекелі.

Академиялық тәуекел - білім беру қызметін жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел.

Тәуекелдер тізілімі - университеттің сәйкестендірілген тәуекелдері туралы ақпаратты қамтитын құжат (тәуекел сипаттамасы, тәуекел-факторлар, тәуекел иесі, тәуекелді бағалау көрсеткіштері).

Тәуекел портфелі - тәуекелдердің түрлерін, әсер ету дәрежесін және өзара тәуелділігін, олардың университет қызметінің нәтижелілігіне әсерін қарастыруға мүмкіндік беретін университет тәуекелдеріне кешенді шолу.

Тәуекел картасы - тік осі бойынша тәуекелдің залал мөлшері, ал көлденеңінен - оның туындау ықтималдығы көрсетілген тікбұрышты кестеде орналасқан олардың әлеуетті әсерінің шамасына және іске асыру ықтималдығына байланысты тәуекелдердің графикалық бейнесі.

4 Жалпы ережелер

4.1 Осы әдістемелік нұсқаулар тәуекелдерді басқару процесіне қатысатын басшылар мен мамандардың іс-әрекеттерін реттейді.

4.2 Осы әдістемелік нұсқаулар тәуекелдерді анықтау, сәйкестендіру, алдын алу тәртібін белгілейді.

4.3 Осы әдістемелік нұсқаулар даму стратегиясын әзірлеу және тәуекелдерді басқару бойынша қажетті құжаттарды айқындайды және мыналарға қойылатын талаптарды белгілейді:

- тәуекел картасын толтыру;
- тәуекелдер тізілімін жасау;
- тәуекелдер портфелін әзірлеу;
- сақтандыру және реактивті іс-шараларды әзірлеу.

5 Жауапкершілік

5.1 Құрылымдық бөлімшелердің басшылары өздерінің функционалдық міндеттеріне сәйкес тәуекелдерді басқару процестерін қоса алғанда, даму стратегияларын әзірлеуге жауапты болады: тәуекелдерді басқару жүйесін құжаттау, енгізу, мониторингі және дамыту және оларға сеніп тапсырылған қызметтің функционалдық салаларында ішкі бақылау.

5.5 Бөлімшедегі тәуекелдерді басқару жөніндегі құжаттардың сақталуына, рұқсатсыз көшірілуіне және қызметтік ақпараттың жария етілуіне бөлімше басшылары жауапты болады.

6. Даму стратегиясын жобалау процесінің сипаттамасы

6.1 Даму стратегиясын әзірлеу құрылымдық бөлімшенің ағымдағы жағдайы мен жай-күйін кешенді талдауға негізделеді. Кафедралар үшін даму стратегиясын әзірлеу кезінде бейіндік саланы талдау қажет.

6.2 Даму стратегиясының құрылымы мыналарды қамтиды:

6.2.1 Даму стратегиясының паспорты

6.2.2 Құрылымдық бөлімше туралы жалпы мәліметтер

6.2.3 Кафедралар мен факультеттер үшін мынадай көрсеткіштерді қоса алғанда, ағымдағы жағдайды талдау:

- Дайындық жүргізілетін білім беру бағдарламаларының тізбесі (факультеттер үшін қандай кафедралар құрамға кіретінін көрсету қажет, бұл ретте білім беру бағдарламалары кафедралар бөлінісінде көрсетіледі)
- Мамандарды даярлаудың қолданыстағы жүйесін бағалау

6.2.4 Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау, оның ішінде:

- бөлімше штаты туралы мәліметтер: сандық және сапалық құрамы, біліктілікті арттыру және тағылымдамалар туралы мәліметтер;
- кафедраның ғылыми-зерттеу жұмысы туралы мәліметтер: негізгі бағыттар (тек кафедралар үшін);
- ағылшын тілінде сабақ жүргізетін және халықаралық тіл сертификаттары бар оқытушылар туралы мәліметтер (тек кафедралар үшін);
- гранттық немесе өзге қаржыландыру шеңберінде жобалардың болуы (ғылыми жұмысты орындайтын кафедралар мен бөлімшелер үшін ғана);
- ПОҚ-тың жарияланымдық белсенділігін талдау (БҒССҚК журналдарындағы, сондай-ақ халықаралық базаларда индекстелетін журналдардағы жарияланымдар бөлінісінде; оқулықтар, оқу құралдары, әдістемелік басылымдар шығару); ЖАОК саны (тек кафедралар үшін);
- кафедраның материалдық-техникалық қамтамасыз етілуін бағалау, зертханалардың, орталықтардың болуы (тек кафедралар үшін).

6.2.5 Еңбек нарығының кадрлар қажеттілігінің өзгеру тенденцияларының болжамы (тек кафедралар мен факультеттер үшін)

- Аймақ экономикасының өсу әлеуетін талдау
- Дайындық бағыттары бойынша кадрлар қажеттілігін талдау

6.2.6 SWOT-көрсеткіштер бойынша қызметті талдау (бар болса):

- Академиялық процесс
- Ғылыми-зерттеу қызметі
- Тәрбие беру процесі
- Кадрлық әлеуетті дамыту

6.2.7 Факультеттің/кафедраның тұрақты дамуы: өзгерістер пакетін қалыптастыру

6.2.8 Тәуекелдер портфелі: сақтандыру және реактивті іс-шараларды қоса алғанда

- Сақтандыру шаралары
- Реактивті іс-шаралар

6.2.9 Кафедраны/факультетті дамытудың стратегиялық жоспары

Кафедра/факультет үлгісінде құрылымдық бөлімшенің Даму стратегиясының нысаны А қосымшасында келтірілген.

Кафедра/факультет үлгісінде құрылымдық бөлімшенің Стратегиялық жоспарын толтыру үлгісі Б қосымшасында келтірілген.

7 Тәуекелдерді басқару процесінің сипаттамасы

7.1 Тәуекелдерді басқару процесінің стратегиялық басқару және негізгі қызмет, бюджеттеу және уәждеу процестерімен өзара байланысы

7.1.1 Тәуекелдерді басқару процесінің стратегиялық жоспарлау процесімен байланысы

– стратегиялық жоспарларды әзірлеу процесі алға қойылған стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ете алатын тәуекелдерді анықтауды және талдауды көздеуі тиіс;

– университеттің стратегиялық жоспарлары жоспарланған стратегиялық бастамаларды іске асырумен байланысты тәуекелдерді барынша азайтуға бағытталған шаралар кешенін көздеуі тиіс.

7.1.2 Тәуекелдерді басқару процесінің операциялық қызмет процесімен байланысы

– тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары (жекелеген іс-шаралар) университеттің/университеттің құрылымдық бөлімшелерінің тиісті жыл сайынғы жұмыс жоспарларына енгізіледі;

– тәуекел иесі өзіне ұсынылған тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру үшін қажетті уақытша және әкімшілік ресурстарды объективті бағалауы және алынған бағаны тиісті тәуекел туралы есепте көрсетуі тиіс;

– тәуекел иелеріне тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарында көзделген іс-шараларды орындау үшін қажетті уақытша және әкімшілік ресурстар бөлінуі тиіс;

– тәуекел иелері іске асырылған тәуекелдер туралы есеп береді.

7.1.3 Тәуекелдерді басқару процесінің бюджеттеу процесімен байланысы

– университеттің Директорлар кеңесінің тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекітуді қамтиды. Тәуекел иелері тәуекелдерді басқару жөніндегі ұсынылып отырған іс-шаралар жоспарын іске асыру үшін қажетті қаржы ресурстарын көздеуі және осы мәселені бюджеттеуге жауапты құрылымдық бөлімшемен пысықтауы қажет.

7.1.4 Тәуекелдерді басқару процесінің персоналды ынталандыру процесімен байланысы

– ТБЖІБЖ қатысушыларының олар үшін жүйеде көзделген барлық рәсімдерді орындау жөніндегі міндеттері лауазымдық нұсқаулықтарда

бекітілуге тиіс, ал университеттің құрылымдық бөлімшелерінің басшылары олардың орындалуына мониторинг жүргізуі тиіс;

– сондай-ақ, университет басшылары мен қызметкерлерін ТБЖБЖ шеңберінде белгіленген мерзімдер мен нысаналы көрсеткіштерге сәйкес тиісті түрде әрекет етуге ынталандыруға арналған көтермелеу тетіктерін қарастырған жөн.

7.2 Тәуекел картасын әзірлеу

7.2.1 Тәуекелдер картасын құру үшін тәуекелдерді бағалауды саралау қажет. Тәуекелдерді бағалауды саралау тәуекелді салдары бойынша және туындау ықтималдығы бойынша бағалауды көздейді.

Тәуекелдерді бағалауды саралау салдарлар мен ықтималдықтар матрицасының (Probability and Impact Matrix) көмегімен жүргізіледі. Матрицаны құрудың бірінші кезеңінде кіріс деректер анықталады, салдарлар мен ықтималдықтар шкалалары анықталады. Ұсынылған шкалалар зерттелетін салдарлар түрлерінің ауқымын қамтиды және олардың пайда болу және әсер ету мүмкіндігін ескереді: максимум ықтималдан біршама аз ықтималдыққа дейін. Тәуекел деңгейлерінің градациясы үш деңгейді қамтуы мүмкін немесе мұқият талдау жүргізу үшін 5-ке дейін кеңейтілуі мүмкін (1-кесте).

1-кесте - Тәуекелдерді саралау

Деңгей	Салдар бойынша тәуекелді бағалау	Туындау ықтималдығы бойынша тәуекелді бағалау
3 – жоғары	Қоғам қызметі индикаторларының күрт айтарлықтай төмендеуі (50%-дан астам) Қоғам ішіндегі өзара әрекеттесу процестерімен проблемалардың пайда болуы Бір немесе бірнеше ішкі процестерді тоқтату Ереже бұзу дәрежесі: өрескел	Іс жүзіндегі жағдайдан түбегейлі айырмашылықтардың болуы Жаңа компоненттерді немесе процестерді енгізу Процестер күрделілігінің жоғары деңгейі Талдау және басқару құралдарының жеткіліксіз саны немесе болмауы
2 – орташа	Қоғам қызметі индикаторларының айтарлықтай төмендеуі (50%-дан аз) Процестердің қысқа мерзімді тоқтауы Процесті басқару мәселелерінің пайда болуы Бір немесе бірнеше процестерді жалғастыру үшін ресурстардың болмауы Ереже бұзу дәрежесі: айтарлықтай	Іс жүзіндегі жағдайдан шамалы айырмашылық Процестер, күрделілігіне қарамастан, бақыланады және басқарылады Талдау және басқару құралдары әзірленді
1 – төмен	Қоғам қызметі көрсеткіштерінің шамалы төмендеуі (<10%) Процестердің қысқа мерзімді баяулауы Модель ішіндегі өзара әрекеттесу процестерін қалпына келтіру Қосымша ресурстар қажет Бақылауды күшейту қажет Ереже бұзу дәрежесі: шамалы	Өзара әрекеттесу процестеріне қатысатын компоненттер бұрын қолданылған Процестер күрделілігінің орташа деңгейі Тиімді талдау және басқару құралдары

7.2.2 Тәуекел картасының тігінен салдардың өсу деңгейі (1-ден 3-ке дейін) ұсынылады, көлденеңінен әрбір салдардың пайда болу ықтималдығы жоғарылайды (тәуекел деңгейі кестенің сол жақ жоғарғы бөлігінен төменгі оң жақ бұрышына қарай артады). Тәуекел дәрежесін көрсету үшін карта жасыл, қызғылт сары және қызыл аймақтарға бөлінеді (1-сурет).

1-сурет - Тәуекелдер картасын қалыптастыру әдістемесі

7.2.3 Тәуекелдер картасын толтыру қорытындысы бойынша негізгі тәуекелдер, сақтандыру және реактивті іс-шаралар анықталады (2-кесте).

2-кесте - Тәуекел картасының көрінісі

Тәуекел атауы	1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша университет қызметіне тәуекелдің әсер ету дәрежесі	Қабылдама у және (немесе) уақытылы көңіл бөлу жағдайында ықтимал салдарлар	Университет үшін тәуекел болғанда теріс салдарының деңгейі	Басталу ықтималдығы
			Санды көрсетіңіз: 1 - болмашы, 2 - төмен, 3 - орташа, 4 - жеткілікті жоғары, 5-өте жоғары	
1. Тәуекел түрі: стратегиялық				
Тәуекел 1.1				
Тәуекел 1.1				

Тәуекел 1.3				
2. Тәуекел түрі: қаржылық				
Тәуекел 2.1:				
Тәуекел 2.2:				
Тәуекел 2.3 :				
3. Тәуекел түрі: құқықтық				
Тәуекел 3.1:				
Тәуекел 3.2:				
4. Тәуекел түрі: академиялық				
Тәуекел 4.1:				
Тәуекел 4.2				
5. Тәуекел түрі: операциялық				
Тәуекел 5.1:				
Тәуекел 5.2				

7.3 Тәуекелді басқару шаралары

7.3.1 Тәуекелді өңдеу келесідей:

Тәуекелге көңіл аудару - тәуекел деңгейін болдырмайтын немесе төмендететін іс-шараларды немесе өзгерістерді әзірлеу және енгізу.

Осы кезеңде әзірленген іс-шаралар үшін енгізудің алдын-ала мерзімдерін анықтап, жауаптыларды келісу қажет.

Кейде тәуекелге жауап беру үшін қосымша ресурстар қажет болуы мүмкін.

Тәуекел-тәбет пен төзімділік

Тәуекел-тәбетті есептеу және тәуекелге төзімділікті анықтау үшін оны өңдеу тәсіліне және қолданылатын іс-шаралардың нұсқаларына сәйкес тәуекел санаты белгіленді (3-кесте).

3-кесте - Тәуекелді өңдеу

Өңдеу әдісі	Іс-шаралар нұсқасы	Тәуекел деңгейі
Жалғару/ Аулақ болу/ болдырмау	Теріс жағдайдың ықтимал көзін болдырмау арқылы белгілі бір қатерді немесе тәуекел көзін толығымен жою	Жол берілмейтін
Жұмсарту/ төмендету	Жағымсыз жағдайдың басталуынан туындау ықтималдығын және/немесе ықтимал шығындардың шамасын азайту. Бұл ретте тәуекел көзі жойылмайды.	Ақталған тәуекел
Беру/ бөлу	Тәуекелдің көзін жоймастан, тәуекелді басқару жауапкершілігін жобаның басқа қатысушыларына беру	Ақталған
Қабылдау/ сақтау	Ықтимал жағымсыз жағдайды растау және оның салдарын қабылдау және залалды өз қаражаты есебінен өтеу туралы саналы шешім.	Қабылдарлық

7.3.2 Тәуекел мониторингі келесілермен сипатталады:

Олардың бағаларын түзету, жаңа тәуекелдерді және тәуекелді төмендету жөніндегі іс-шаралардың мәртебесін мониторингін анықтау мақсатында университет тәуекелін мерзімді қайта қарау.

Университеттің тәуекелдері тұрақты емес, сондықтан анықталған тәуекелдердің мониторингі тәуекелді басқарудың маңызды элементі болып табылады.

7.3.3 Тәуекелді басқару мәдениеті университетте тәуекелді анықтауға, бағалауға және төмендетуге, сондай-ақ тәуекел туралы ашық коммуникацияға ықпал ететін ортаны құруды көздейді.

7.3.4 Тәуекел туралы ақпаратты құжаттау бірнеше қадамдарды қамтиды:

1-қадам: Тәуекелді сәйкестендіруді құжаттау (2-сурет)

Шаг 1: Идентификация рисков

Описание риска	Последствия от реализации риска	Ущерб от риска	Вероятность риска	Оценка риска	Мероприятия по снижению риска	Владельцы и сроки

2-сурет - Тәуекелді сәйкестендіру

2-қадам: Тәуекелді бағалауды құжаттау (3-сурет)

4 Описание риска	Последствия от реализации риска	Ущерб от риска	Вероятность риска	Оценка риска	Мероприятия по снижению риска	Ответственность и сроки

3-сурет - Тәуекелді бағалау

3-қадам: Тәуекелді азайтуды құжаттау (5-сурет)

Описание риска	Последствия от реализации риска	Ущерб от риска	Вероятность риска	Оценка риска	Мероприятия по снижению риска	Ответственность и сроки

5-сурет - Тәуекелді азайту

7.3.5 Тәуекелді төмендету жөніндегі іс-шаралар жеке-жеке ескерту және реактивті іс-шараларды қамтитын кестелер түрінде ресімделеді (3-кесте).

3-кесте - Реактивті және сақтандыру іс-шараларының сипаттамасы бар кестелердің сыртқы түрі

Тәуекел атауы	Сақтандыру / Реактивті іс-шаралар
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	
Тәуекел 1.1	

Тәуекел 1.3	
2. Тәуекел түрі: қаржылық	
Тәуекел 2.1:	
Тәуекел 2.2:	
Тәуекел 2.3 :	
3. Тәуекел түрі: құқықтық	
Тәуекел 3.1:	
Тәуекел 3.2:	
4. Тәуекел түрі: академиялық	
Тәуекел 4.1:	
Тәуекел 4.2	
5. Тәуекел түрі: операциялық	
Тәуекел 5.1:	
Тәуекел 5.2	
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	

7.3.6 Тәуекел тіркелімін жасау

Тәуекел туралы құжатталған ақпарат негізінде тәуекел тіркелімі жасалады (5-кесте)

5-кесте - Тәуекел тіркелімі

№	Индикатор атауы	Тәуекел факторы	Тәуекел атауы	Тәуекел иесі	Тәуекел түрі				
					стратегиялық	қаржылық	операциялық	құқықтық	академиялық
1.									
2.									

7.3.7 Университеттің бәсекелестік немесе экономикалық ортасында кез келген күтпеген өзгерістер болған жағдайда, тәуекел картасын қайта бағалау және оның тәуекел-тәбетіне сәйкестігі жүзеге асырылады.

7.3.8 Университетте өзіне тән тәуекелдерді тұтас және анық түсіну үшін жыл сайын тәуекел тіркелімінде, тәуекел картасында, Директорлар кеңесі бекітетін тәуекелдерге жауап беру жөніндегі іс-шаралар жоспарында (процестерді жақсарту, барынша азайту стратегиялары) көрсетілетін тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жүргізіледі.

7.3.9 Басқарма мүшесі - Проректор жұмысының жетекшілік ететін бағыттары жетекшілік ететін стратегиялық бағыттар шеңберінде олардың ықпал ету дәрежесін көрсете отырып, тәуекелдер бойынша жиынтық ақпарат береді. Басқарма мүшелері - Проректорлар үшін ақпарат нысаны В қосымшасында берілген.

7.3.10 Тәуекелдер туралы ақпараттың құпиялылығына қойылатын талаптар

Университеттің құрылымдық бөлімшелерінің сол немесе басқа лауазымды адамдарын сол немесе басқа тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралардың сипаттамасы, бағалануы немесе жоспарлары туралы егжей-тегжейлі ақпаратқа жіберу туралы шешімді тәуекел иелері қабылдайды.

Тәуекелді басқару жөніндегі ақпараттың құпиялылығына қойылатын талаптар университеттің ішкі құжаттарымен және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен реттеледі.

Қызметтік немесе коммерциялық құпияларды қамтитын тәуекелдер туралы ақпаратқа қол жеткізетін сыртқы тұлғаларға құпия ақпаратты жария етпеу туралы келісімге қол қойылғаннан кейін ғана рұқсат беріледі.

Тәуекелді басқаруға байланысты барлық құжаттар университеттің орналасқан жерінде сақталуы тиіс. Аталған құжаттарды сақтауға тәуекел иелері жауапты болып табылады.

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамы

А қосымшасы

Кафедра отырысында
бекітілген

«__» _____ 202__ ж

№ _____ хаттама

«_____» кафедрасының/факультетінің
ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫ
2023-2025 жылдар

Қарағанды 2022

Мазмұны

- 1 **Даму стратегиясының паспорты**
- 2 **Факультет/кафедра туралы жалпы мәліметтер**
- 2.1 Ағымдағы жағдайды талдау *(келесі көрсеткіштер бойынша)*:
  - 2.1.1 *Дайындық жүргізілетін* білім беру бағдарламаларының тізбесі *(факультеттер үшін қандай кафедралар құрамға кіретінін көрсету қажет, бұл ретте білім беру бағдарламалары кафедралар бөлінісінде көрсетіледі)*
  - 2.1.2 Мамандарды даярлаудың қолданыстағы жүйесін бағалау
  - 2.1.3 Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау
кафедра/факультет штаты туралы мәліметтер: сандық және сапалық құрамы, біліктілікті арттыру және тағылымдамалар туралы мәліметтер;
кафедраның ғылыми-зерттеу жұмысы туралы мәліметтер: негізгі бағыттары;
ағылшын тілінде сабақ жүргізетін және халықаралық тіл сертификаттары бар оқытушылар туралы мәліметтер;
гранттық немесе өзге қаржыландыру шеңберінде жобалардың болуы;
ПОҚ-тың жарияланымдық белсенділігін талдау (БҒССҚК журналдарындағы, сондай-ақ халықаралық базаларда индекстелетін журналдардағы жарияланымдар бөлінісінде; оқулықтар, оқу құралдары, әдістемелік басылымдар шығару); ЖАОК саны;
кафедраның материалдық-техникалық қамтамасыз етілуін бағалау, зертханалардың, орталықтардың болуы.
- 3 **Кадрлар қажеттілігіне еңбек нарығының өзгеру үрдістерінің болжамы**
  - 3.1 Аймақ экономикасының өсу әлеуетін талдау
  - 3.2 Дайындық бағыттары бойынша кадрлар қажеттілігін талдау
- 4 **SWOT-көрсеткіштер бойынша қызметті талдау:**
  - Академиялық процесс
  - Ғылыми-зерттеу қызметі
  - Тәрбие беру процесі
  - Кадр әлеуетін дамыту
- 5 **Факультеттің/кафедраның тұрақты дамуы: өзгерістер пакетін қалыптастыру**
- 6 **Тәуекел портфелі: сақтандыру және реактивті іс-шараларды қоса алғанда**
  - 6.1 Сақтандыру шаралары
  - 6.2 Реактивті іс-шаралар
- 7 **Кафедраның/факультеттің стратегиялық даму жоспары**

1. Даму стратегиясының паспорты

Атауы	«Энергетикалық жүйелер» кафедрасының 2023-2025 жылдарға арналған Даму стратегиясы
Әзірлеу негіздемесі	<ul style="list-style-type: none"> – «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ Заңы – «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 Қаулысы – «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 Қаулысы – «Цифрландыру, ғылым және инновациялар есебінен технологиялық серпіліс» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 727 қаулысы – «Кәсіпкерлікті дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысы – «Күшті өңірлер - елді дамыту драйвері» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 729 қаулысы – «Қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған орнықты экономикалық өсу «Ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 730 қаулысы – «Жасыл Қазақстан» ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 731 Қаулысы 2 – «Қазақстан Республикасының ғылымын дамытудың 2022 - 2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 25 мамырдағы № 336 Қаулысы – «Өмір бойы оқу (үздіксіз білім беру) тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі № 471 қаулысы – <i>және басқалар</i>
Әзірлеушілер	
Іске асыру кезеңі	

2 Факультет/кафедра туралы жалпы мәліметтер

2.1 Ағымдағы жағдайды талдау

2.1.1 Дайындық жүргізілетін білім беру бағдарламаларының тізбесі

Қазіргі уақытта «_____» кафедрасында _____ өзекті білім беру бағдарламалары бойынша мамандарды даярлау жүзеге асырылады

- ББ атауы
- ББ атауы
- ББ атауы

2.1.2 Мамандарды даярлаудың қолданыстағы жүйесін бағалау

Білім алушылар контингенті магистранттар /және докторанттар үлесімен _____% (____ адам) адамды құрайды. 2020 жылдан 2022 жылға дейінгі кезеңде _____ бойынша білім алушылар контингентінің (____ адамға) өсуі/төмендеуі байқалады (1-кесте).

1-кесте - Білім беру деңгейлері бойынша білім алушылар контингенті

Білім деңгейі	Жылдар бойынша білім алушылар контингенті, адам		
	2020	2021	2022
Бакалавриат, <i>Оның ішінде ҚОТ</i>			
Магистратура			
Докторантура			
Барлығы			

2-кесте - Түлектердің жылдар мен білім беру деңгейлері бойынша жұмысқа орналасуын талдау

	Көрсеткіштер	2020	2021	2022
Бакалавриат				
1	Түлектер саны			
	Бюджеттік негізде			
	Коммерциялық негізде			
2	Жұмысқа орналастырылды	Адам саны (__%)	Адам саны (__%)	Адам саны (__%)
	Бюджеттік негізде			
	Коммерциялық негізде			
3	Магистратураға түсті			
Магистратура				
1	Түлектер саны			
	Бюджеттік негізде			
	Коммерциялық негізде			
2	Жұмысқа орналастырылды	Адам саны (__%)	Адам саны (__%)	Адам саны (__%)
	Бюджеттік негізде			
	Коммерциялық негізде			

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

3	Жұмысқа орналастырылмады			
	Бюджеттік негізде			
	Коммерциялық негізде			
<i>Докторантура</i>				

Төмендеу себептерін негіздей отырып, жұмысқа орналастыруды талдау сипаттамасы (осы факт болған жағдайда).

2.1.3 Ұжымның инновациялық әлеуетін бағалау

3-кесте - Кафедра штаты туралы мәліметтер/: сандық және сапалық құрамы

2020	2021	2022
Қызметкерлер саны	26	27
Т.ғ.д.- Т.ғ.к.- PhD – Магистр – Дәрежелілік %	Т.ғ.д.- Т.ғ.к.- PhD – Магистр – Дәрежелілік %	Т.ғ.д.- Т.ғ.к.- PhD – Магистр – Дәрежелілік %
Өндірістен қоса атқарушы - Ағылшын тілін білетін ПОҚ - саны (IELTS деңгейі)	Өндірістен қоса атқарушы Ағылшын тілін білетін ПОҚ - саны (IELTS деңгейі)	Өндірістен қоса атқарушы Ағылшын тілін білетін ПОҚ - саны (IELTS деңгейі)

4-кесте – Біліктілікті арттыру

	Кәсіпорын	ҚарТУ	ҚР ЖОО	Таяу шетел ЖОО
2020ж.				
2021 ж.				
2022 ж.				

5-кесте – ПОҚ-тың кафедраның ҒЗЖ-ға қатысуы

Штаттағы ПОҚ саны	ҒБССҚК	Scopus	WoS	СИС	Патент
2020 ЖЫЛ					
2021 ЖЫЛ					
2022 ЖЫЛ					

6-кесте – Кафедраның ПОҚ құрамының УМЛ әзірлеу және басып шығарудағы белсенділігі

Штаттағы ПОҚ саны	Монографиялар	ОӘЛ		
		орыс тілінде	қазақ тілінде	ағылшын тілінде
2020 ЖЫЛ				
2021 ЖЫЛ				

2022 жыл				

ЖАОК әзірлеу

Кафедраның ғылыми-зерттеу жұмысы туралы мәліметтер

**Ғалымдардың зерттеулерінің перспективалық бағыттары және ҒЗТҚЖ
зертханалық базасы:**

- 1.
- 2.
- 3.

7-кесте - Гранттық қаржыландыру конкурстарына қатысу

Кафедра	Конкурстар	2020	2021	2022

8-кесте - ҒЗЖ нәтижелері

Көрсеткіш	2020ж.	2021ж.	2022ж.
Халықаралық және ұлттық патенттер			
СИС			
Монографиялар			
Гранттық қаржыландырудың жалпы көлемінде коммерцияландыруға арналған бизнес-жобаларды қоса қаржыландыру			
ҒЗЖ өткізуге гранттар алуға арналған конкурстарға қатысу			
Зерттеу және инновациялық қызметке қатысатын ПОҚ өсімін қамтамасыз ету			
Докторанттардың/ магистранттардың зерттеу және инновациялық қызметке қатысуын қамтамасыз ету			
Зерттеу және инновациялық қызметке қатысатын студенттердің өсуін қамтамасыз ету			
Clarivate Analytics базасы бойынша жарияланымдар			

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Scopus базасы бойынша жарияланымдар			
ҚР БҒМ БҒССҚК жарияланымдары			
Web of Science Core Collection базасы бойынша жарияланымдардың дәйексөздік деңгейі			
X/д			
Халықаралық ғылыми-зерттеу жобаларына қатысу			

Материалдық-техникалық жағдайды бағалау

МТБ, кітаппен қамтамасыз етуді, жабдықты, зертханалар мен орталықтардың болуын қоса алғанда.

Кадрларға қажеттілігіне еңбек нарығының өзгеру үрдістерінің болжамы

3.1 Аймақ экономикасының өсу әлеуетін талдау

Мысалы: *Қарағанды облысы – еліміздің жоғары дамыған индустриялық өңірлерінің бірі. Облыстың ЖӨӨ құрылымында 2019 жылдың 9 айында негізгі үлесті өнеркәсіп – 46,7%, көтерме және бөлшек сауда – 12,9%, көлік және қоймалау – 5,7%, құрылыс – 5,9%, ауыл шаруашылығы – 3,3% құрайды. Облыстың экономикалық мамандануының негізгі бағыттары металл кендерін өндіру, көмір өндіру, металлургия, машина жасау, химия өнеркәсібі, фармацевтика, тамақ өнімдерін өндіру, сондай-ақ құрылыс материалдарын өндіру болып табылады. 2019 жылдың 11 айында облыста өнеркәсіп өнімін өндіру көлемі 2 346 964 млн. теңгені құрады, өсім 2018 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 101,7% құрады, өндірістің ең көп өсуі Шет (220,3%), Жезқазған (162%) және Ақтоғай (152,8%) аудандарында байқалды. Өндірістің ең үлкен құлдырауы Саран қ. (92,3%), Балқаш қ. (87,1%) және Теміртау қ. (91%) байқалды – жаңа деректерді енгізу*

Инвестициялық ахуал және оның болжамды қажеттілікке әсері, бейінді кәсіпорындардың «Корпоративтік университетпен» ынтымақтастығын қысқаша талдау

3.2 Дайындық бағыттары бойынша кадрларға қажеттілікті талдау (статистикалық мәліметтер негізінде)

ОБЩАЯ СТАТИСТИКА В РАЗРЕЗЕ РЕГИОНОВ

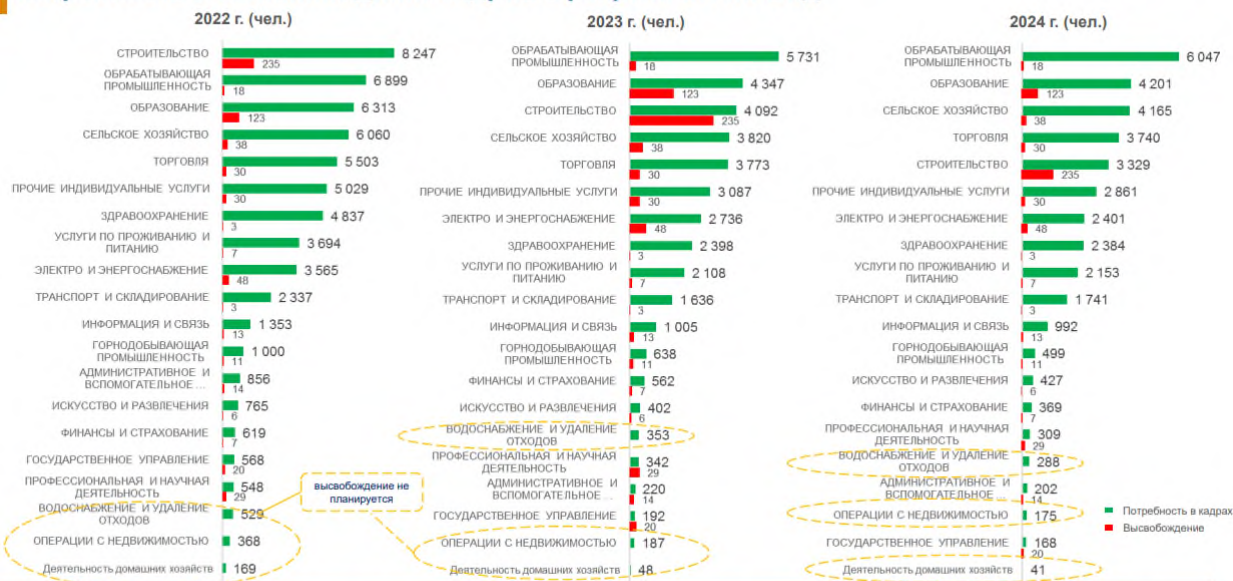
№	Регион	Кол-во анкет	Численность работников	Средняя ЗП	Потребность 2022 г.	Из них потребность в ИРС на 2022 г.	Потребность 2023 г.	Из них потребность в ИРС на 2023 г.	Потребность 2024 г.	Из них потребность в ИРС на 2024 г.	Высобо ждение 2022 г.	Высобо ждение 2023 г.	Высобо ждение 2024г.
1	Акмолинская область	1 170	54 058	158 851	2 539	757	1 697	253	1 755	289	7	-	-
2	Актюбинская область	1 493	107 319	121 332	2 336	186	2 163	191	2 176	227	14	15	17
3	Алматинская область	5 403	165 335	134 116	3 390	637	2 577	519	2 476	666	40	20	26
4	Атырауская область	1 276	317 576	156 197	3 264	1 271	2 797	932	2 377	663	31	21	21
5	Восточно-Казахстанская область	2 265	86 884	127 876	3 358	126	1 779	155	1 738	154	99	97	99
6	Жамбылская область	1 602	138 299	128 383	4 253	760	2 540	717	2 522	696	20	12	9
7	Западно-Казахстанская область	995	20 024	111 487	793	120	629	95	577	108	10	10	12
8	Қарағандық облыс	2 433	154 725	149 669	3 491	364	2 592	278	2 329	286	13	8	8
9	Қостанай облысы	1 552	75 517	136 215	2 605	153	1 938	92	1 688	110	26	12	12
10	Қызылорда облысы	1 240	20 812	123 329	1 000	43	756	71	722	79	17	5	5
11	Маңғыстау облысы	492	43 333	146 320	638	25	384	20	428	22	-	-	-
12	Павлодар облысы	1 177	60 630	119 737	2 464	99	1 682	88	1 612	129	3	5	10
13	Северо-Казахстанская область	1 243	36 700	122 206	2 502	101	1 616	66	1 607	76	5	3	4
14	Түркістан облысы	2 097	21 501	141 101	1 506	79	1 094	95	1 285	156	9	7	10
15	г. Нұр-Сұлтан	2 269	282 343	164 014	12 190	298	2 754	205	3 021	212	70	29	29
17	г. Алматы	3 641	242 487	149 573	9 192	1 089	7 739	1 243	6 831	1 110	75	31	29
18	г. Шымкент	1 643	150 009	130 918	3 855	281	2 940	336	3 348	413	196	170	180
	ВСЕГО	31 991	1 977 552	140 977	59 376	6 389	37 677	5 356	36 492	5 396	635	445	471

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

ОБЩАЯ СТАТИСТИКА В РАЗРЕЗЕ ВИДОВ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (ВЭД) СП

№	Отрасль	Кол-во анкет	Численность работников	Средняя ЗП	Потребность 2022 г.	Из них потребность в ИРС на 2022 г	Потребность 2023 г.	Из них потребность в ИРС на 2023 г	Потребность 2024 г.	Из них потребность в ИРС на 2024 г	Высвобождение 2022 г.	Высвобождение 2023 г.	Высвобождение 2024 г.
1	АДМИНИСТРАТИВНОЕ И ВСПОМОГАТЕЛЬНОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ	427	21 338	143 381	860	84	220	32	202	20	14	12	10
2	ВОДОСНАБЖЕНИЕ И УДАЛЕНИЕ ОТХОДОВ	191	21 842	157 575	530	77	353	76	288	43	-	-	-
3	ГОРНОДОБЫВАЮЩАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	228	119 010	155 025	1 003	132	638	95	499	85	11	1	1
4	ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ	323	33 012	188 786	573	20	192	17	168	20	20	10	8
5	ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	1 032	158 751	161 552	4 847	829	2 398	368	2 384	382	3	5	7
6	ИНФОРМАЦИЯ И СВЯЗЬ	490	60 976	160 811	1 356	147	1 005	113	992	132	13	-	-
7	ИСКУССТВО И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	537	15 943	117 926	771	91	402	88	427	106	6	7	10
8	ОБРАБАТЫВАЮЩАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	1 405	116 939	139 584	6 909	367	5 731	409	6 047	565	18	7	7
9	ОБРАЗОВАНИЕ	2 769	254 037	139 671	6 330	1 120	4 347	1 127	4 201	1 149	123	103	116
10	ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМОСТЬЮ	547	6 808		369	31	187	22	175	13			
11	ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ И НАУЧНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	497	109 609	152 099	548	62	342	55	309	36	29	29	29
12	ПРОЧИЕ ИНДИВИДУАЛЬНЫЕ УСЛУГИ	4 576	77 028	122 395	5 039	406	3 087	404	2 861	447	30	9	14
13	СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	6 859	191 257	125 992	6 084	646	3 820	498	4 165	483	38	18	20
14	СТРОИТЕЛЬСТВО	1 922	189 053	156 532	8 256	567	4 092	519	3 329	515	235	201	208
15	ТОРГОВЛЯ	6 770	219 864	135 967	5 505	408	3 773	436	3 740	422	30	20	18
16	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРОВАНИЕ	1 311	166 842	152 025	2 339	388	1 636	320	1 741	269	3	1	1
17	УСЛУГИ ПО ПРОЖИВАНИЮ И ПИТАНИЮ	1 397	121 092	111 412	3 699	561	2 108	373	2 153	396	7	5	5
18	ФИНАНСЫ И СТРАХОВАНИЕ	308	19 527	162 780	621	67	562	46	389	30	7	7	7
19	ЭЛЕКТРО И ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЕ	360	74 407	143 184	3 567	379	2 736	353	2 401	279	48	10	10
20	Деятельность домашних хозяйств	34	363		170	7	48	5	41	4	-	-	-
21	Деятельность экстерриториальных организаций и органов	8	54		-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ВСЕГО	31 991	1 977 552	140 977	59 376	6 389	37 677	5 356	36 492	5 396	635	445	471

Потребность и высвобождение кадров в разрезе СП по ВЭД

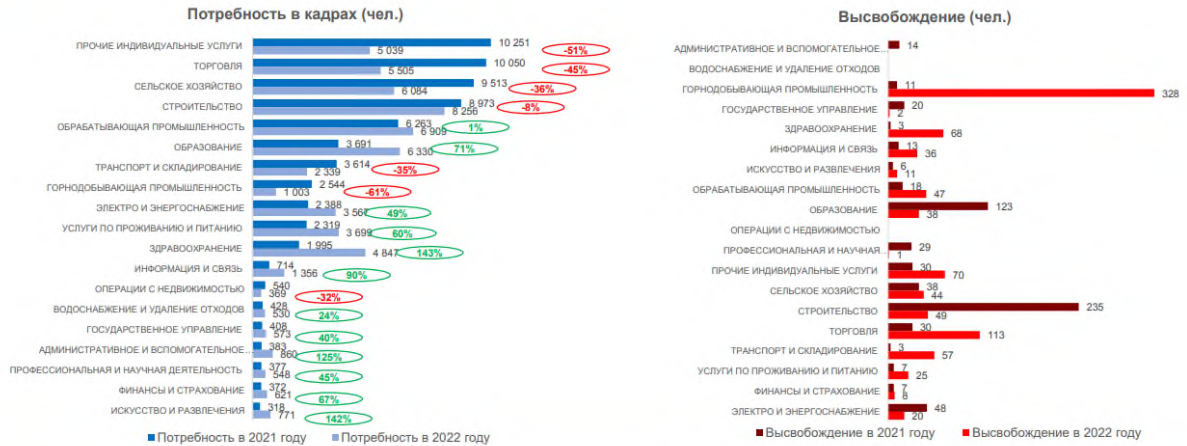

В 2022-2024 гг. наибольшую потребность испытывают такие отрасли как обрабатывающая промышленность, строительство, сельское хозяйство, образование и торговля. При этом в отраслях с наименьшей потребностью (водоснабжение, недвижимость) сокращение штата не требуется

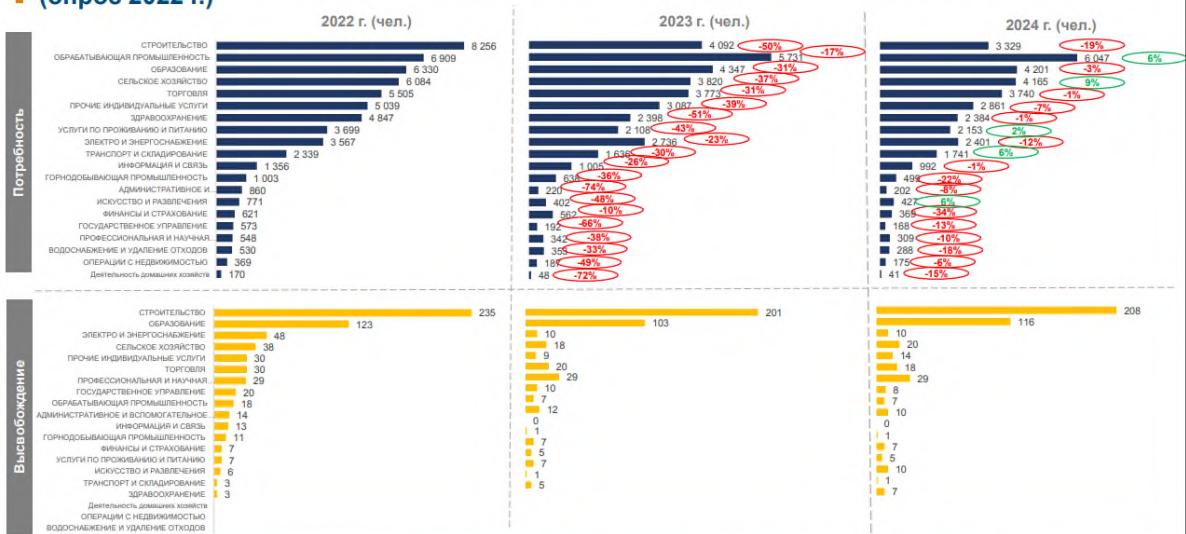
«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Сравнительный анализ основных результатов опросов 2021 и 2022 гг. в разрезе СП по ВЭД

По сравнению с результатами опроса 2021 года в т.г. наблюдается сокращение потребности в кадрах в 7 отраслях (от -8% до 61%), при этом только в строительной отрасли объем высвобождения работников уменьшился на 80%

Сравнительный анализ потребности в кадрах 2022-2024 гг. в разрезе СП по ВЭД (опрос 2022 г.)

Согласно опросу темп прироста по потребности в кадрах снизится на 37% в 2023 году и на 3% в 2024. Наибольшее высвобождение работодателями планируется в таких отраслях как строительство и образование.

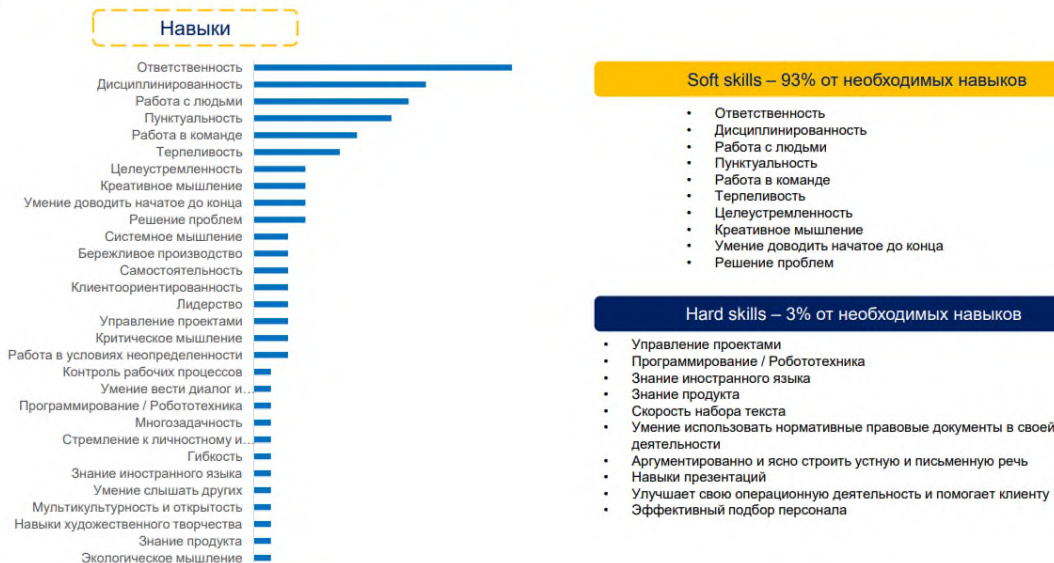
«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

ПОТРЕБНОСТЬ В РАЗРЕЗЕ ПРОФЕССИЙ ПО ВЭД

В 2022-2024 гг. наибольшая потребность в кадрах наблюдается в 4 отраслях: строительство, обрабатывающая промышленность, образование и торговля.

Наиболее востребованные навыки

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

Қарағанды облысы бойынша

ОБЩАЯ СТАТИСТИКА В РАЗРЕЗЕ РАЙОНОВ

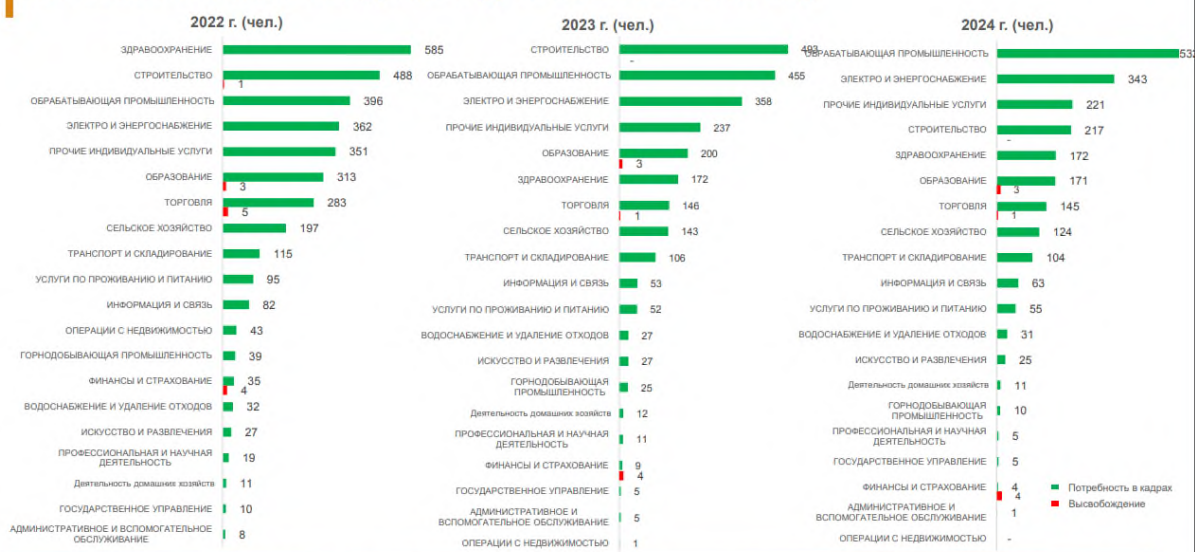
№	Район	Кол-во анкет	Численность работников	Средняя ЗП	Потребность 2022 г.	Из них потребность в ИРС на 2022 г.	Потребность 2023 г.	Из них потребность в ИРС на 2023 г.	Потребность 2024 г.	Из них потребность в ИРС на 2024 г.	Высвобождение 2022 г.	Высвобождение 2023 г.	Высвобождение 2024 г.
1	Абайский // Абай ауданы	24	525	151 667	61	4	57	5	57	6			
2	Актогайский // Актогай ауданы	82	98	76 000	17	-	10	1	11	2	1	1	1
3	Бухар - Жырауский // Бұқар жырау ауданы	77	615	78 000	204	10	303	10	153	11	1	-	-
4	город Балқаш //Балқаш Қ.Ә.	14	564	138 333	13	-	5	-	4	-			
5	город Жезқазған // Жезқазған Қ.Ә.	100	2 159	127 305	305	88	227	42	110	27	2	-	-
6	город Қарағанды // Қарағанды Қ.Ә.	1 290	133 190	137 909	1 439	244	1 052	194	978	199	6	5	5
7	город Қаражал // Қаражал Қ.Ә.	1	2	60 000	11	2	12	2	11	2			
8	город Приозерск //Приозерск Қ.Ә.	47	839	120 294	37	4	36	6	43	7			
9	город Сарань // Саран Қ.Ә.	33	743	187 143	247	2	345	1	445	1			
10	город Сатпаев // Сатбаев Қ.Ә.	10	1 163	196 429	407	-	4	2	3	1			
11	город Теміртау //Теміртау Қ.Ә.	200	2 214	114 530	155	-	75	-	71	2			
12	город Шахтинск // Шахтинск Қ.Ә.	82	925	115 833	7	-	4	1	3	1	1	-	-
13	Жанаарқинский //Жанаарқа ауданы	11	355	130 000	6	-	5	-	7	-			
14	Қарқаралынский // Қарқаралы ауданы	168	4 664	179 063	126	1	79	3	74	2			
15	Нуринский // Нұра ауданы	65	3 362	191 184	159	80	98	35	75	35	2	2	2
16	Осакаровский // Осакаров ауданы	197	2 602	215 342	271	18	202	13	171	14			
17	Ұлытауский // Ұлытау ауданы	6	183	192 500	15	-	13	-	13	-			
18	Шетский //Шет ауданы	26	522	198 889	11	-	10	-	10	-			
	Общий итог	2 433	154 725	155 742	3 491	453	2 537	315	2 239	310	13	8	8

ОБЩАЯ СТАТИСТИКА В РАЗРЕЗЕ ВЭД СП

№	Отрасль	Кол-во анкет	Численность работников	Средняя ЗП	Потребность 2022 г.	Из них потребность в ИРС на 2022 г.	Потребность 2023 г.	Из них потребность в ИРС на 2023 г.	Потребность 2024 г.	Из них потребность в ИРС на 2024 г.	Высвобождение 2022 г.	Высвобождение 2023 г.	Высвобождение 2024 г.
1	АДМИНИСТРАТИВНОЕ И ВСПОМОГАТЕЛЬНОЕ ОБСЛУЖИВАНИЕ	87	1 844	153 000	8	-	5	-	1	-			
2	ВОДОСНАБЖЕНИЕ И УДАЛЕНИЕ ОТХОДОВ	20	3 015	146 667	32	-	27	-	31	-			
3	ГОРНОДОБЫВАЮЩАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	32	2 858	238 571	39	2	25	1	10	-			
4	ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ	14	274		10	-	5	1	5	-			
5	Деятельность домашних хозяйств	1	2		11	2	12	2	11	2			
6	ЗДРАВООХРАНЕНИЕ	109	11 662	169 310	585	22	172	26	172	22			
7	ИНФОРМАЦИЯ И СВЯЗЬ	42	3 386	135 800	82	16	53	18	63	19			
8	ИСКУССТВО И РАЗВЛЕЧЕНИЯ	33	147	130 714	27	22	27	22	25	22			
9	ОБРАБАТЫВАЮЩАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ	89	6 069	174 355	396	44	455	38	532	37			
10	ОБРАЗОВАНИЕ	167	11 152	165 109	313	102	200	57	171	59	3	3	3
11	ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМОСТЬЮ	26	1 043		43	-	1	-	-	-			
12	ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ И НАУЧНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	57	1 210	193 774	19	-	11	-	5	-			
13	ПРОЧИЕ ИНДИВИДУАЛЬНЫЕ УСЛУГИ	459	5 622	117 143	351	149	237	97	221	102			
14	СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО	266	1 441	213 115	197	16	143	11	124	14			
15	СТРОИТЕЛЬСТВО	162	3 813	146 538	488	52	493	31	217	27	1	-	-
16	ТОРГОВЛЯ	499	93 883	125 286	283	19	146	2	145	2	5	1	1
17	ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРОВАНИЕ	226	1 756	157 581	115	1	106	-	104	-			
18	УСЛУГИ ПО ПРОЖИВАНИЮ И ПИТАНИЮ	92	1 185	125 000	95	4	52	4	55	4			
19	ФИНАНСЫ И СТРАХОВАНИЕ	36	2 386	127 626	35	-	9	-	4	-	4	4	4
20	ЭЛЕКТРО И ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЕ	16	1 977	133 333	362	2	358	5	343	-			
	Общий итог	2 433	154 725	155 742	3 491	453	2 537	315	2 239	310	13	8	8

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы

ПОТРЕБНОСТЬ И ВЫСВОБОЖДЕНИЕ КАДРОВ В РАЗРЕЗЕ СП ПО ВЭД

В 2022-2024 гг. наибольшую потребность испытывают такие отрасли как здравоохранение, строительство, обрабатывающая промышленность и электро-энергоснабжение.

9-кесте - Қазақстан Республикасы бойынша 2022-2024 жылдарға арналған _____ білім беру бағдарламалары бойынша кадрлар қажеттілігін талдау

Сауалнама саны	Қызметкерлер саны	Орташа жалақы	Қажеттілік 2022 ж	Қажеттілік 2023 ж.	Қажеттілік 2024 ж.
			Босату 2022 ж.	Босату 2023 ж.	Босату 2024 ж.

10-кесте - Қарағанды облысы бойынша 2022-2024 ж. арналған _____ білім беру бағдарламалары бойынша кадрлар қажеттілігін талдау

Сауалнама саны	Қызметкерлер саны	Орташа жалақы	Қажеттілік 2022 ж	Қажеттілік 2023 ж.	Қажеттілік 2024 ж.
			Түлектер 2022 ж.	Түлектер 2023 ж.	Түлектер 2024 ж.

11-кесте - 2022-2024 жж. кадрлар қажеттілігі.СЭҚ бойынша, Қарағанды облысы бойынша

Мамандық	Қажеттілік 2022 ж	Қажеттілік 2023 ж.	Қажеттілік 2024 ж.
	312	199	158
	Түлектер 2022 ж.	Түлектер 2023 ж.	Түлектер 2024 ж.
	83	97	103

4 Қызметті SWOT-талдау

- Академиялық процесс
- Ғылыми-зерттеу қызметі
- Тәрбие процесі
- Кадр әлеуетін дамыту

Ішкі факторлар	Күшті жақтары	Әлсіз жақтары
	<i>Академиялық процесс</i>	
	<i>Ғылыми-зерттеу қызметі</i>	
	<i>Тәрбие беру процесі</i>	
Сыртқы факторлар	<i>Кадрлар әлеуетін дамыту</i>	
	Мүмкіндіктер	Тәуекелдер
	<i>Академиялық процесс</i>	
	<i>Ғылыми-зерттеу қызметі</i>	
	<i>Тәрбие беру процесі</i>	
<i>Кадрлар әлеуетін дамыту</i>		

5 Факультеттің/кафедраның тұрақты дамуы

5.1 Болжамдық қажеттілікке және жаңа кәсіптер атласына сәйкес білім беру бағдарламаларын әзірлеудің перспективалық бағыттары.

5.2 Ұлттық жобалардың міндеттеріне сәйкес ғылыми-зерттеу қызметінің перспективалық бағыттары.

5.3 Ұлттық жобалардың міндеттеріне сәйкес тәрбие беру жұмысының басым бағыттары.

5.4 Өзгерістерді басқару үшін кадрлар (*кафедра қызметкерлері*) қажеттілігін талдау.

5.5 МТБ дамыту мен кітаппен қамтамасыз етуді қоса алғанда, ресурстарға қажеттілікті талдау.

6 Тәуекел портфелі

6.1 Әлеуетті тәуекелдерді талдау

Стратегиялық тәуекел - стратегиялық шешімдер қабылдау деңгейінде туындайтын тәуекел. Осылайша, бұл тәуекел университеттің стратегиялық даму жоспарына тікелей әсер етеді.

Қаржылық тәуекел - күнделікті қаржылық операцияларды жүзеге асыру барысында туындайтын және сыртқы қаржылық және макроэкономикалық факторлардың күтпеген өзгерістерінен туындайтын тәуекел.

Құқықтық тәуекел - заңдар, реттеушілердің заңға тәуелді актілері, ережелер, регламенттер, нұсқамалар, университеттің құрылтай құжаттары сияқты ішкі және сыртқы құқықтық нормалардың бұзылуы немесе сәйкес келмеуі салдарынан туындайтын тәуекел.

Академиялық тәуекел - білім беру қызметін жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел.

Операциялық тәуекел - Стратегиялық даму жоспарын іске асыруға байланысты күнделікті операциялық қызметті жүзеге асыру барысында туындайтын тәуекел

Тәуекел атауы	1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша университет қызметіне тәуекелдің әсер ету дәрежесі	Қабылдамау және (немесе) уақытылы көңіл бөлу жағдайында ықтимал салдарлар	Университет үшін тәуекелдің теріс салдарының деңгейі	Басталу ықтималдығы
<i>Санды көрсетіңіз: 1-болмашы, 2-төмен, 3-орташа, 4 - жеткілікті жоғары, 5-өте жоғары</i>				
1. Тәуекел түрі: стратегиялық				
Тәуекел 1.1				
Тәуекел 1.1				
Тәуекел 1.3				
2. Тәуекел түрі: қаржылық				
Тәуекел 2.1:				
Тәуекел 2.2:				
Тәуекел 2.3 :				
3. Тәуекел түрі: құқықтық				
Тәуекел 3.1:				
Тәуекел 3.2:				
4. Тәуекел түрі: академиялық				

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамы

Тәуекел 4.1:				
Тәуекел 4.2				
5. Тәуекел түрі: операциялық				
Тәуекел 5.1:				
Тәуекел 5.2				

6.2 Сақтандыру іс-шаралары

Тәуекел атауы	Сақтандыру іс-шаралары
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	
Тәуекел 1.1	
Тәуекел 1.3	
2. Тәуекел түрі: қаржылық	
Тәуекел 2.1:	
Тәуекел 2.2:	
Тәуекел 2.3 :	
3. Тәуекел түрі: құқықтық	
Тәуекел 3.1:	
Тәуекел 3.2:	
4. Тәуекел түрі: академиялық	
Тәуекел 4.1:	
Тәуекел 4.2	
5. Тәуекел түрі: операциялық	
Тәуекел 5.1:	
Тәуекел 5.2	
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	

6.3 Реактивті іс-шаралар

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамы

Тәуекел атауы	Реактивті іс-шаралар
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	
Тәуекел 1.1	
Тәуекел 1.3	
2. Тәуекел түрі: қаржылық	
Тәуекел 2.1:	
Тәуекел 2.2:	
Тәуекел 2.3 :	
3. Тәуекел түрі: құқықтық	
Тәуекел 3.1:	
Тәуекел 3.2:	
4. Тәуекел түрі: академиялық	
Тәуекел 4.1:	
Тәуекел 4.2	
5. Тәуекел түрі: операциялық	
Тәуекел 5.1:	
Тәуекел 5.2	
1. Тәуекел түрі: стратегиялық	
Тәуекел 1.1	

**Кафедраның/факультеттің
стратегиялық даму жоспары**

Категория	Атауы	Жылдар бойынша орындау көрсеткіштері			
		Өлшем бірлігі	2023	2024	2025
Стратегиялық бағыт 1					
Міндет 1		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					
Міндет 2		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					
Міндет ...		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Стратегиялық бағыт 2					
Міндет 1		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					
Міндет 2		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					
Стратегиялық бағыт 3					
Міндет 1		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамы

Міндет 2		өлш. бірл.	2023	2024	2025
Жүзеге асыру индикаторы 1					
Жүзеге асыру индикаторы 2					
Жүзеге асыру индикаторы 3					
...					
Міндет ...		өлш. бірл.	2023	2024	2025

Кафедра
меңгерушісі

Аты-
жөні

Декан

Аты-
жөні

В қосымшасы

Қызметтің стратегиялық бағыттары тізімі
Басқарма мүшесі - Проректор _____

Категория	Атауы	Өлшем бірлігі	Жылдар бойынша орындау мәні			Әлеуетті тәуекелдің түрлері бойынша мазмұны және оның университет қызметіне әсер ету дәрежесі (1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша)									
			2023	2024	2025	стратегиялық	әсер ету дәрежесі	қаржылық	әсер ету дәрежесі	құқықтық	әсер ету дәрежесі	академиялық	әсер ету дәрежесі	операциялық	әсер ету дәрежесі
Стратегиялық бағыт1															
Міндет 1		өлш. бірл.	2023	2024	2025										
Негізгі индикатор 1															
Негізгі индикатор 2															
Негізгі индикатор 3															
...															
Міндет2		өлш. бірл.	2023	2024	2025										
Негізгі индикатор 1															
Негізгі индикатор 2															
Негізгі индикатор 3															
...															

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық
емес акционерлік қоғамы

Міндет...		ед. изм.	2023	2024	2025										
Стратегиялық бағыт2															
Міндет 1		ед. изм.	2023	2024	2025										
Негізгі индикатор 1															
Негізгі индикатор 2															
Негізгі индикатор 3															
...															
Міндет 2		ед. изм.	2023	2024	2025										
Негізгі индикатор 1															
Негізгі индикатор 2															
Негізгі индикатор 3															
...															